

og to af disse Dage med dobbelt Arbejde, vil alt-
 faa paa andre 3 Dage af Nger faae et Extraar-
 bejde af 3 Timer daglig, og hans hele Tid vil
 saaledes blive optagen i en Grad, som jeg ganske
 vist tror overstiger menneskelig Gøen. Forpligtel-
 sen for Kommunen er imidlertid ikke endt dermed;
 den skal desuden tilvejebringe Lærerkrafter for den
 anden Forfættelsesstole, og om ikke Andet er den
 efter Lovens Ord forpligtet til at skaffe dem til-
 veie ved ny Ansættelse. Jeg skal ikke opholde
 mig ved, at jeg ingen Tillid har til, at Forfættel-
 sesstolerne i det Hele ville blive mulige og ville
 blive gennemførte, vi have ingen Erfaring for,
 at saadanne Skoler ville kunne lykkes. Vanskelig-
 heden ved at faae de Ange til at besøge disse Skoler
 er allerede paapeget, og den Erfaring, vi have
 andetsteds fra, tyder just heller ikke heldig i den
 Henseende. For saa vidt de svenske høiere Folke-
 skoler kunne stilles i Sammenligning med de her
 omtalte Skoler, ere de kun et affrækkende Gjem-
 pel, da de ingen Fremgang have kunnet finde;
 men hvad der er mest talende i saa Henseende, er
 den Erfaring, at disse Skoler ikke have kunnet
 skaffe sig Fremgang her til Lands; der har jo
 været Afgang dertil, Mulighed derfor og Frihed
 dertil i fuldt Maal. Der er saaledes snarest
 affrækkende Exempler imod at gaa videre ad denne
 Vej, og jeg maa altsaa anse Kap. II. og III. for
 umulige i deres Gjennemførelse. — Kap. IV. hand-
 ler om Skolemulkterne. Jeg maa med Hensyn til
 dem slutte mig til de Taleer, der i høj Grad have
 beklaget, at Ministeren har forladt det Standpunkt,
 hvorpaa han stod ifjor. De høie Mulkter forser-
 dede mig stærk noget, da jeg hørte dem nævne;
 men der var et Punkt i Ministerens Udtalelser
 den Gang, som ganske beroligede mig, nemlig den
 Uttring, at det væsentlig skulde være overladt til
 Skolebestyrrelserne selv at afgjøre, i hvilke Tilfælde
 og i hvilken Udstrækning Mulkterne skulde anvendes.
 Med denne Indskrænkning vilde jeg med
 Glæde være gaaet ind paa Tanken om at stærpe
 Mulkterne i visse Tilfælde, men den er jo ganske
 falden bort, og hele den smukke Tanke, der fandt
 sit Udtryk ifjor, er forsvunden. Vi staa nu kun
 overfor et fordoblet Mulktsystem, stærpet baade
 opad og nedad med Tilsyn og Overtilsyn, og skulde
 jeg kunne vise et eneste Glands punkt, et eneste
 Uspunkt i dette Forhold, maatte det være Bestem-
 melsen i § 18, som skulde indeholde det haar-
 dedste Tryk, nemlig at visse Beløb af Mulkterne,
 som ikke ere bleene betalte, skulde betales af Kom-
 munens Kasse, thi Udtrykkene ere saadanne, at
 jeg ikke ser nogen Hindring for, at Kommunen ef-
 ter denne Paragraf udbetaler samtlige Mulkter af
 Kommunens Kasse, forudsat, at Skoleforsømmel-
 serne have kunnet bringes op til over 1/4 af det
 hele skolepligtige Dageantal. At dette ikke er Lov-
 forslagets Tanke og Mening, er indlysende, og jeg
 anfører det kun for at paapege en Uklarhed i Lov-
 forslagets Udtryk. — Kap. V. omhandler Skole-

tilsynet. Jeg maa tilstaa, at jeg troede, at de
 nye Skoleinspektører skulde træde i Provsternes
 Sted, og først for nylig er jeg bleven oplyst om,
 at Provsternes fremdeles skulle vedblive at fungere.
 Hvilket Omraade Provsternes Virksomhed skal have,
 om de blot skulde føre Tilsyn med Religionsunder-
 visningen, altsaa paa en Maade mibende i Bi-
 sloppens Navn, ses ikke; men Meningen er altsaa
 ikke, at noget andet Tilsyn skal falde bort, den er
 kun, at der skal komme et forøget og stærket Til-
 syn til. Jeg slutter mig ganske til de Udtalelser,
 som allerede ere faldne angaaende dette Tilsyn,
 som vist neppe kan vente at finde nogen videre
 Sympathi i dette Thing, og ser man lidt nøiere
 til, indser jeg heller ikke, hvilken Betydning disse
 Skoleinspektører skulde kunne faae. Hver enkelt
 Skoleinspektør vil nemlig faae saa mange Skoler
 at tilse, at han vil have omtrent een paa hver Dag
 af Aaret. Selv om han altsaa tilbragte sit hele
 Liv med at rejse — hvad der for saa vidt kunde
 være helbigt for ham, som han derved vilde op-
 samle en temmelig stor Løn i Dagpenge af 4 Rbd.
 daglig — vilde han dog ikke kunne naae at besøge
 hver Skole mer end een Gang aarlig; men af et
 Tilsyn, som ikke vil blive stærkere og mere jevnt-
 ligt, tror jeg ikke, man turde vente sig Stort, thi
 en enkelt Høitidsdag eller Fjeldag paa Skolen gi-
 ver virkelig intet sandt Billede af, hvad den fører
 i sit Skjold. — Kap. VI. har i Grunden forundret
 mig mest af Alt, idet det staa i en meget stærk
 Modsetning til den allerede Ministers Udtalelser
 ifjor. Han erklærede den Gang, at han
 ikke ønskede at gøre ved Loven af 1856 om
 Skolelæreres Raldelse, og hvad dermed staa i For-
 bindelse, ja han udtalte endog, at det vilde være
 meget urigtigt paany at optage en Debat om disse
 Forhold til Omdannelse eller Fornyeelse. Hvad
 han den Gang ansaa for at være meget urigtigt,
 har han dog nu selv gjort, idet han foreslaar en
 Indskrænkning af de Bestemmelser, som omhandle
 Indstillinger ved Raldelsen af Skolelærere. Der
 søges nemlig fastsat Aldersgrænser, som synes at
 se ufyldelige ud, og som ogsaa her i Thinget have
 fundet nogen Tilslutning; men jeg skal dog gjøre
 opmærksom paa, at de ingenlunde ere saa ufyl-
 dige, som de se ud til, idet de i de allerfleste Tilfælde
 ville hindre Sogneraadet i at faae den Lære, det
 ønsker, thi i Reglen er det yngre Mænd, der dels
 som Hjælperlærere, dels i andre Stillinger have
 vundet Tillid, som Sogneraadet og Skoledistriktet
 ønske. Det vil imidlertid i de allerfleste Tilfælde
 komme til at strande paa de her opstillede Alders-
 grænser, saaledes at disse Regler ville komme til
 at ramme langt haardere, end det ser ud til. Det
 har derfor maattet forundre, at dette Forsøg er
 blevet gjort, men at det ikke vil kunne opnaas at
 gennemføre saadanne Indskrænkninger i den kom-
 munale Selvforsyelse, anser jeg for at være afgjort.
 — Det sidste Kapitel, omhandler endelig Prisen for
 de Reformer, som Forslaget indeholder, men det